

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja

Hyväksytty sivistysvaliokunnassa 23.4.2024 § 26

Sisältö

Varhaiskasvatus.....	1
1. Määritelmät ja käsitteet.....	4
1.1 Palveluseteli	4
1.2 Sääntökirja.....	4
1.3 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet.....	5
1.4 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuuhenkilöt	6
1.5 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika.....	6
2. Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö	7
3. Palvelusetelin arvo ja palveluhinnat	8
3.1 Korotettu palveluseteli	8
3.2 Asiakkaan omavastuuosuus	8
3.3 Lapsikohtaisen palvelusetelin arvon määrittäminen	9
3.4 Esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen palveluseteli	9
3.5 Voimassaoloaika ja päättymisen	10
4. Palvelujen tuottajien hyväksymisen edellytykset.....	10
4.1 Palvelujen tuottajaa koskevat yleiset vaatimukset	10
4.2 Henkilöstö	11
5. Kunnan velvoitteet	11
5.1 Palvelujen tuottajien ohjaus, neuvonta ja valvonta	11
5.2 Henkilötietojen ja asiakirjojen käsittely.....	12
6. Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset.....	13
7. Verotus.....	13
7.1 Tuloverotus	13
7.2 Arvonlisäverotus	13
8. Palvelun sisältövaatimukset	14
8.1 Henkilökohtaiset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat	14
8.2 Lapsen tarvitsemat tukitoimet.....	14
8.3 Oppimisympäristöt.....	15
8.4 Puhtaanapito.....	15
8.5 Ateriat	16
8.6 Omavalvonta	16
8.7 Turvallisuus.....	16
9. Asiakkaan asema ja oikeudet	16
9.1 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat	17
9.2 Asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus	17
9.3 Muistutus, kantelu, vahinkoilmoitus ja asiakasvalitus	18
10. Palvelujen tuottajia velvoittavat käytänteet	18
10.1 Varhaiskasvatuksen aloitus, keskeytys ja lopettaminen.....	18

10.2 Loma-ajat ja varahoito	19
10.3 Lasten läsnäolo- ja poissaoloseuranta	19
11. Tietojärjestelmät.....	20
12. Varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda)	20

1. Määritelmät ja käsitteet

1.1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palvelujen tuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palvelujen tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta.

Palvelusetelin käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä. Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluita. Palvelusetelin käyttäjällä on muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa palvelun tuottaja kunnan hyväksymien palvelujen tuottajien joukosta.

Palvelusetelijärjestelmässä sopimusosapuolina ovat asiakas ja palvelujen tuottaja. Kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa.

1.2 Sääntökirja

Sääntökirjassa kunta asettaa palvelusetelilain 5. §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palvelujen tuottajille. Sääntökirja on laadittu kunnan menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Yksityinen palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelujen tuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelujen tuottajaksi.

Palvelua tuotettaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palvelujen tuottaja ja asiakas. Sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan. Mikäli palvelujen tuottaja ei täytä tai noudata sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, kunta voi poistaa palvelujen tuottajan hyväksytyjen palvelusetelituottajien joukosta. Palvelujen tuottaja ei voi tuottaa varhaiskasvatuspalvelua alihankintana. Lakisääteiset edellytykset palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä on määriteltävä palvelusetelilaissa.

1.3 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet

Kunta

Mustasaaren kunta, joka on ottanut käyttöön varhaiskasvatuksen palvelusetelin.

Palvelujen tuottaja

Yksityinen varhaiskasvatuksen palvelujen tuottaja, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

Asiakas

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 3. §:n 1. kohdassa tarkoitettu asiakas.

Palveluseteli

Järjestämisvastuussa olevan kunnan varhaiskasvatuspalvelujen saajalle myöntämä sitoumus korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti.

Tulosidonnainen palveluseteli

Palveluseteli, jonka arvo määräytyy kunnan määrittelemien asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 3. §:ssä säädetyllä tavalla.

Omavastuuosuus

Se osuus yksityisen palvelujen tuottajan palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

1.4 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuuhenkilöt

Kunta on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan kunnassa toimivien hyväksymiensä yksityisten palvelujen tuottajien tuottamien palvelujen tasoa. Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä kunta ei ole sopimussuhteessa sosiaali- ja terveystalveta tuottavaan yksityiseen palvelujen tuottajaan, mutta palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palvelujen tuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, kunta voi poistaa palvelujen tuottajan hyväksytyjen palvelujen tuottajien joukosta. Palvelujen tuottaja poistetaan palvelutuottajarekisteristä, mikäli hän ei kahdesta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta korjaa huomautukseen johtanutta asiaa.

Jos palvelujen tuottaja rikkoo palvelujen tuottajalle asetettuja ehtoja, palvelujen tuottaja voidaan poistaa välittömästi palvelutuottajarekisteristä ja palvelusetelin maksaminen lopettaa. Poisto on voimassa kaksi (2) vuotta, minkä jälkeen palvelujen tuottaja voi hakea uudelleen palvelutuottajarekisteriin.

Palvelujen tuottajalla on oikeus lopettaa palvelusetelijärjestelmässä toimivana yrittäjänä ilmoittamalla kunnalle kirjallisesti lopettamisilmoituksella vähintään neljä kuukautta ennen viimeistä toimintapäivää.

Kunta ja palvelujen tuottaja asettavat henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sitoumuksen toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

1.5 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika

Kunnalla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja/tai sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Sivistysvaliokunta hyväksyy muutokset sääntökirjaan. Kunta ilmoittaa muutoksista palvelujen tuottajalle kirjallisesti heti päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palvelujen tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, sen tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti kunnalle kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa muutosilmoituksen vastaanottamisesta. Sähköposti voi toimia ilmoituksena.

Mikäli kunnalle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kolmekymmentä (30) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

2. Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö

Palvelusetelitoiminnassa noudatetaan voimassa olevaa varhaiskasvatuspalvelujen järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä. Seuraavassa oleellimmat lait.

Varhaiskasvatuslaki 540/2018

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 569/2009

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan lupa- ja ilmoitusmenettelyyn kuuluvista liitteistä 890/2022

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002

EU:n yleinen tietosuoja-asetus 679/2016

Tietosuojalaki 1050/2018

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019

Lastensuojelulaki 417/2007

Kuluttajansuojalaki 38/1978

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 1233/2006

Hallintolaki 434/2003

Perusopetuslaki 628/1998

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 1998/986

Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018

3. Palvelusetelin arvo ja palveluhinnat

Palvelusetelin arvon määräytymisessä ja muuttamisessa käytetään samaa ohjeistusta kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä. Palvelusetelin arvo määrätään toistaiseksi.

Palvelusetelin arvoa määrättäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palvelujen tuottajalta. Palveluseteli ei kata kuluja, mikäli palvelujen tuottaja kerää lisämaksua asiakkailtaan esimerkiksi retkikulujen kattamiseksi.

Palvelusetelin arvon ohjeellisena tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksin ja elinkustannusindeksin yhdistettyä indeksiä. Indeksit muodostuu siten, että sosiaalipalveluiden ansiotason vaikutus on 70 prosenttia ja elinkustannusindeksin vaikutus 30 prosenttia. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä.

Palvelusetelin arvoa tarkistetaan aina parillisen vuoden keväällä viimeistään 30.4. Palvelusetelin hintataso ei voi nousta enemmän kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannukset. Tarkistetun palvelusetelin uusi arvo tuodaan päätettäväksi sivistysvaliokuntaan. Uusi tarkistettu setelin arvo otetaan käyttöön toimintakauden alusta elokuun 1. päivä.

Palvelusetelin suurin arvo hyväksytään Mustasaaren kunnan sivistysvaliokunnassa. Suurimman arvon määrittelyperusteena käytetään 3–6-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuspaikan hintaa. Alle kolmevuotiaiden palvelujen tuottajalle maksettavan palvelusetelin arvo määräytyy erillisen kertoimen mukaan. Kolme vuotta täyttävästä lapsesta maksetaan kolmivuotissyntymäpäivää seuraavasta kuukaudesta alkaen perushintainen palvelusetelin mukainen arvo.

3.1 Korotettu palveluseteli

Mikäli lapsella on diagnoosi tai asiantuntijalausunto tuen tarpeesta, hänelle voidaan myöntää tukea tarvitsevan lapsen kerroin palveluseteliin tai avustajatarve. Tuen tarkoituksena on mahdollistaa lapselle tarjottava erityisvarhaiskasvatus. Tuen tarpeen, palvelusetelin kertoimen ja sen voimassaolon määrittävät alueen kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaaja yhdessä.

3.2 Asiakkaan omavastuuosuus

Omavastuuosuus määräytyy yksityisessä varhaiskasvatuksessa samoin perustein kuin asiakasmaksut kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Perhe maksaa omavastuuosuuden palvelujen tuottajalle.

Kunta ei voi periä palvelusetelin käyttäjältä asiakasmaksua palvelusta.

3.3 Lapsikohtaisen palvelusetelin arvon määrittäminen

Kunta päättää erikseen kunkin lapsen palvelusetelistä sääntökirjan pohjalta. Tulosidonnaisen palvelusetelin maksettava euromäärä saadaan vähentämällä kunnan hyväksymästä palvelusetelin enimmäisarvosta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain suuruinen asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta.

Päätös palvelusetelin arvosta lähetetään sähköisesti tai postitse asiakkaalle ja palvelujen tuottajalle. Päätös on voimassa enintään siihen asti, kunnes lapsi siirtyy esiopetukseen. Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 17. §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrättäessä.

Palvelusetelin arvoa tarkistetaan, mikäli perheen koko muuttuu, lapsen varhaiskasvatuksen tarve muuttuu pysyvän luonteisesti, lapsen tuen tarpeessa tapahtuu muutoksia, palvelujen saajan maksukyky on olennaisesti muuttunut tai voimassa olevat säädökset muuttuvat. Asiakkaan velvollisuutena on ilmoittaa olennaiset muutokset viipymättä.

Joka vuosi ennen uuden lukukauden alkamista kunta pyytää asiakkaalta uuden tuloseelvityksen palvelusetelin arvon määrittämistä varten.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7. §:n 1. momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Palvelusetelin arvon määrytyksessä ja muuttamisessa käytetään samaa ohjeistusta kuin Mustasaaren kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa.

3.4 Esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen palveluseteli

Esiopetus ei kuulu palvelusetelilainsäädännön piiriin, sillä oppivelvollisuutta edeltävä esiopetus on perusopetuslain mukaista toimintaa. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä ei siis sovelleta pelkkään perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen, vaikka se järjestettäisiinkin päiväkodissa.

Mustasaaren kunta järjestää esiopetuksen pääasiassa omana toimintana. Mikäli palvelujen tuottaja on kuitenkin hyväksytty esiopetuksen järjestäjäksi, kunta maksaa esiopetuksen lukuvuoden ajalta tuottajalle erillisen esiopetuskorvauksen. Esiopetuskorvaus maksetaan koko esiopetuksen lukuvuoden ajalta, myös lukuvuoteen sisältyviltä loma-ajoilta. Esiopetus on asiakkaalle aina maksutonta, eikä palvelujen tuottaja voi laskuttaa sitä asiakkaalta. Esiopetusajan lisäksi tarvittava varhaiskasvatus on palvelusetelilainsäädännön piiriin kuuluvaa toimintaa. Perhe ja palvelujen tuottaja tekevät sopimuksen esiopetuksen lisäksi tarvittavasta varhaiskasvatuksesta.

Esiopetuksen lisäksi järjestettävän varhaiskasvatuksen hinta määritellään erikseen. Esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen maksu muodostuu lapsen varhaiskasvatustarpeen

mukaan. Pelkkään esiopetukseen osallistuvista lapsista ei saa periä maksua. Esiopetuksen päättymisen jälkeen perusopetuksen alkamiseen saakka lapsen palvelusetelin arvo muodostuu lapsen varhaiskasvatustarpeen mukaan.

3.5 Voimassaoloaika ja päättyminen

Palveluseteli on voimassa toistaiseksi, ja se myönnetään vähintään yhden (1) kuukauden kestävään varhaiskasvatussuhteeseen. Oikeus palveluseteliin lakkaa, kun asiakas irtisanoo varhaiskasvatuspaikan tai lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetuksen piiriin.

Oikeus palveluseteliin lakkaa, mikäli perhe ei käytä heille myönnettyä varhaiskasvatuspaikkaa 60 päivään (ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu). Mikäli asiakas irtisanoo varhaiskasvatuspaikkansa, palvelujen tuottajalle maksetaan palvelusetelin arvo viimeiseen läsnäolopäivään asti. Palvelujen tuottajalla on oikeus periä asiakkaan omavastuuosuus viimeiseen läsnäolopäivään asti.

Mikäli palvelujen tuottaja joutuu irtisanomaan asiakkaan kanssa allekirjoitetun palvelusopimuksen juridisesti perustellusta syystä, palveluseteliä maksetaan irtisanoutumiskuukauden loppuun. Irtisanomissäännöt tulee olla myös kunnan tiedossa.

4. Palvelujen tuottajien hyväksymisen edellytykset

Kunnan varhaiskasvatuspalveluiden palvelusetelituottajana toimivalla palvelujen tuottajalla on oltava lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa. Luvan myöntää hakemuksesta aluehallintovirasto.

Palvelujen tuottajien on täytettävä heille asetetut vaatimukset. Aluehallintoviranomaisen antaman luvan lisäksi palvelusetelituottajana Mustasaaren varhaiskasvatuksessa toimimiseen tarvitaan hyväksyntä kunnan varhaiskasvatuspalveluilta. Uuden palvelusetelituottajan hyväksynnästä päättää Mustasaaren kunnan sivistysvaliokunta.

4.1 Palvelujen tuottajaa koskevat yleiset vaatimukset

- Palvelujen tuottajan toiminta täyttää varhaiskasvatuslain (540/2018) ja valtioneuvoston asetuksen varhaiskasvatuksesta (753/2018) mukaiset vaatimukset.
- Palvelujen tuottajan toiminta täyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 5. §:n mukaiset vaatimukset.
- Palvelujen tuottaja on huolehtinut lakisääteisistä työnantajan sosiaalivakuutusmaksuista, vastuuvakuutuksista, YEL-vakuutuksista ja muista työnantajan velvoitteista ja sitoutuu pyydettyä esittämään tästä selvityksen.
- Palvelujen tuottajan toiminta täyttää julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) annetun lain 80. ja 81. §:ssä asetetut vaatimukset.

- Palvelujen tuottaja ei saa kunnan antamaa tukea tai muuta julkista tukea palvelusetelillä tuotettaviin palveluihin.
- Palvelujen tuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.
- Palvelujen tuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakkoperintärekisterissä. Ennakkoperintärekisteröinti on yksi yritystoiminnan perustunnusmerkeistä, ja palvelusetelilaki edellyttää sitä jokaiselta palvelusetelituotannossa mukana olevalta palvelujen tuottajalta.

4.2 Henkilöstö

Palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatusasetuksen henkilöstöä, kelpoisuusvaatimuksia, henkilöstön mitoitusta ja täydennyskoulutusta koskevia säädöksiä sekä niihin liittyviä siirtymäsäädöksiä sekä muita henkilöstöä koskevia säädöksiä.

Palvelujen tuottaja vastaa toimintayksikössään siitä, että lapsiryhmien lapsimäärä on varhaiskasvatuslain mukainen.

Palvelujen tuottaja sitoutuu selvittämään työntekijöidensä rikostaustan (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä).

Varhaiskasvatuslain mukaan palvelujen tuottajan on nimettävä päiväkodille toiminnasta vastaava johtaja. Johtaja vastaa siitä, että varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät niille asetetut vaatimukset.

Palvelujen tuottajan tulee noudattaa voimassa olevia työehtosopimuksia.

Palvelujen tuottajan vastuulla on huolehtia henkilökunnan riittävästä täydennyskoulutuksesta. Palvelujen tuottaja mahdollistaa henkilökunnan täydennyskoulutuksen sekä kunnan tarjoamaan varhaiskasvatukseen liittyvän koulutuksen.

5. Kunnan velvoitteet

5.1 Palvelujen tuottajien ohjaus, neuvonta ja valvonta

Varhaiskasvatuslain 52. §:n mukaan varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija (50. §). Valvontaviranomaisten on toteutettava valvontaa ensisijaisesti antamalla varhaiskasvatuksen järjestäjälle tarpeellista ohjausta ja neuvontaa sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa.

Kunta valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelujen tuottajat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain edellyttämällä tavalla. Kunnan on otettava palvelujen tuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palvelujen tuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palvelujen tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen

(3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Kunnalla on lakisääteinen velvollisuus valvoa kunnassa toimivien yksityisten palvelujen tuottajien palvelujen laatua.

Kunta vastaa siitä, että sen omat linjaukset varhaiskasvatuksen laadusta toteutuvat myös yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa. Kunta suorittaa laadun arviointia erilaisin menetelmin, esimerkiksi asiakastyytyväisyyskyselyiden avulla. Yksityisten palvelujen tuottajien kanssa toteutettavassa yhteistyössä olennaista on ohjauksellinen, tiedotuksellinen ja keskustelullinen näkökulma. Tavoitteena on luoda yhdessä toimivat ohjaus- ja valvontarakenteet, jotka palvelevat sekä kuntaa että yksityistä toimijaa sekä viime kädessä asiakasta.

Kunnan tulee näin ollen varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset. Jos palvelujen tuottajan hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista, kunnan on poistettava palvelujen tuottaja palvelusetelijärjestelmästä.

5.2 Henkilötietojen ja asiakirjojen käsittely

Mustasaaren kunta on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien henkilötietojen EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoittama rekisterinpitäjä. Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa, ovat viranomaisen asiakirjoja. Kunta vastaa osaltaan asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, siitä muodostuvasta asiakasrekisteristä ja asiakastietojärjestelmän kustannuksista.

- Palvelujen tuottajan tulee noudattaa voimassa olevan tietosuojalainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja henkilötietojen käsittelyä ja suojaamista koskevia säännöksiä.
- Palvelujen tuottajan tulee käsitellä tietoja ja asiakirjoja siten kuin tietosuojasetuksessa ja -laissa sekä varhaiskasvatuslaissa säädetään. Lisäksi palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä viranomaisen asiakirjojen julkisuudesta säädetään.
- Palvelujen tuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Asiakirjat tulee säilyttää turvallisessa paikassa ja sähköiset asiakirjat asianmukaisesti suojattuina.
- Palvelujen tuottaja luo ja säilyttää asiakastiedot omassa yksikössään. Palvelujen tuottaja luovuttaa arkistoitavat asiakirjat kunnan pyytämällä tavalla ja muodossa viimeistään 30 päivän kuluttua asiakassuhteen tai palvelusetelitoiminnan päättymisestä. Muut alkuperäiset asiakirjat luovutetaan asiakkaalle asiakassuhteen päätyttyä tai hävitetään tietoturvallisesti.

Tietosuojasetuksen mukainen tietosuojaseloste löytyy kunnan verkkosivuilta. Kunta vastaa tietosuojaselosteen laatimisesta ja ylläpitämisestä. Palvelujen tuottaja on velvollinen toimittamaan kunnalle kunnan pyytämät tiedot tietosuojaselosteen laatimista varten.

6. Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palvelujen tuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palvelujen tuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Kunta ei vastaa palvelujen tuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista.

Palvelujen tuottajan vastuulla ovat päiväkotitilojen ja pihan turvallisuus ja palvelujen tuottajan (tai hänen alihankkijansa) aiheuttamat toiminnan keskeytykset.

Kunnalla on vastuu varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyvästä tietojärjestelmästä ja siitä johtuvista virhetilanteista.

7. Verotus

7.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee.

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

7.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 37. §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden myynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaa muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, varhaiskasvatuksesta, vanhustenhuollosta, älyllisesti kehitysvammaisten henkilöiden huollosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

8. Palvelun sisältövaatimukset

Palvelujen tuottajan on tuotettava vähintään samantasoista palvelua kuin Mustasaaren kunnan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa sekä täytettävä varhaiskasvatustilain ja varhaiskasvatuksesta annetun asetuksen mukaiset edellytykset. Palvelujen tuottajan on noudatettava valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteita ja kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Palvelusetelituottajaksi hakeutuessaan palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan Mustasaaren kunnassa käytössä olevan huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön toimintamallia sekä varhaiskasvatussuunnitelman sisältöjä ja toimintamalleja.

Palvelujen tuottajan on laadittava varhaiskasvatussuunnitelma ja määriteltävä oman yksikkökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman laadulliset ja toiminnalliset painopisteet. Varhaiskasvatussuunnitelmassa palvelujen tuottaja määrittää ja kuvaa toimintansa laadulliset ja toiminnalliset kriteerit sekä painopistealueet.

Palvelujen tuottajan on tarjottava varhaiskasvatusta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteiden mukaisesti kaikille varhaiskasvatustyksikköön hakeneille asiakkaille, ellei varhaiskasvatustyksikön toiminta erityisestä syystä edellytä valintakriteereitä (esimerkiksi kielitaito kielikyöpy-yksikössä).

Mikäli palvelujen tuottaja järjestää esiopetusta, siitä sovitaan erikseen Mustasaaren kunnan kanssa. Esiopetuksessa palvelujen tuottaja sitoutuu laatimaan esiopetussuunnitelman. Palvelujen tuottajan on tarjottava riittävä tiedollinen ja taidollinen esiopetus niiltä osin kuin perusopetuslaki asiasta määrittää.

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi on 1.8.–31.7. Palvelujen tuottajan tulee järjestää varhaiskasvatuspalvelua 12 kuukautta vuodessa asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Mustasaareissa päiväkotien suositellaan tarjoavan palvelua klo 6.30–17 välillä perheiden tarpeiden mukaan.

8.1 Henkilökohtaiset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat

Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma tai esiopetusikäiselle lapselle henkilökohtainen esiopetussuunnitelma, jossa määritellään lapsen hoitoon, kasvuun ja oppimiseen liittyvät asiat.

Henkilökohtainen varhaiskasvatus-/esiopetussuunnitelma laaditaan viimeistään 1–2 kuukautta varhaiskasvatussuhteen alkamisen jälkeen yhdessä huoltajien kanssa. Lapsen oman varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista on arvioitava vähintään kerran vuodessa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään vähintään kerran vuodessa lokakuun loppuun mennessä ja aina tarpeen vaatiessa.

8.2 Lapsen tarvitsemat tukitoimet

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on kaikille lapsille yhteinen ja yhtäläinen laadukas varhaiskasvatuksen perusta. Lasten kasvun ja kehityksen tukeminen toteutuu varhaiskasvatuksen arjessa laadukkaana pedagogiikan ja suunnitellun kasvu- ja oppimisympäristön keinoin. Varhaiskasvatustilain mukaan lapsella on oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Mustasaaren kunnan kasvun ja oppimisen tuen periaatteet on määritelty paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa. Mustasaaren kunnan kasvun ja oppimisen tuen palvelut ovat myös palvelusetelipäiväkotien käytettävissä. Päiväkodeille on sovittu vastuhenkilö kunnan varhaiskasvatuksen erityisopettajista, jotka osallistuvat lapsiryhmien toimintaan sekä konsultoivat henkilöstöä tuen tarpeisiin liittyvissä asioissa.

Tuen tarve arvioidaan samoilla periaatteilla kuin kunnan varhaiskasvatuksessa. Lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja toteutumista on arvioitava tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran vuodessa tai tuen tarpeen muuttuessa. Päätöksen yleisen ja tehostetun tuen tukipalveluista tekee varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaaja. Päätöksen erityisestä tuesta tekee varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen päällikkö. Palvelujen tuottajan on ilmoitettava välittömästi, mikäli lapsen tuen tarve tai lapsen sijoituspäätös muuttuu. Virheellisillä perusteilla maksetut palvelusetelikertoimet peritään takaisin.

Lapselle, jonka tuen tarve asettuu erityisen tuen tasolle, voidaan lapsen palveluseteliin myöntää korotettu paikkakerroin. Korotettu paikkakerroin toteutetaan sillä edellytyksellä, että lasten ryhmässä on vapaita paikkoja eli paikkojen kokonaisuus ei ylitä varhaiskasvatuslain mukaista sallittua mitoitusta.

Lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja voi tehdä erityisestä syystä ehdotuksen lapsiryhmän koon pienentämiseksi määräajaksi yhdellä paikalla tukea tarvitsevalle lapselle. Ehdotuksesta keskustellaan huoltajien, ryhmän opettajien ja yksikön johtajan kanssa. Päätöksen ryhmäkoon pienentämisestä tekee joko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaaja tai varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen päällikkö. Tukea tarvitsevan lapsen lapsiryhmän koon pienentäminen ei ole mahdollista, jos ryhmässä on avustaja. Kun lapsiryhmälle myönnetään avustaja, ryhmäkoon pienentäminen perutaan niiltä lapsilta, joiden osalta asiasta on päätetty. Lapsen tuen tarve arvioidaan samoilla periaatteilla ja kriteereillä kuin kunnan varhaiskasvatuksessa.

8.3 Oppimisympäristöt

Palvelujen tuottaja toteuttaa palvelut varhaiskasvatuksesta annetun lain ja asetuksen mukaisesti. Palvelujen tuottajan on tarjottava lapselle jatkuvat, turvalliset ja lämpimät ihmissuhteet, lapsen kehitystä monipuolisesti tukevaa toimintaa sekä lapsen lähtökohdat edellyttäen suotuisa kasvuympäristö.

8.4 Puhtaanapito

Palvelujen tuottaja huolehtii tilojen puhtaanapidosta päivittäin. Tilojen puhtaanapidon tulee vastata kunnan varhaiskasvatuksen käyttämien siivouspalveluiden tasoa.

8.5 Ateriat

Palvelujen tuottaja vastaa siitä, että lapselle tarjotaan valtakunnallisten ravintosuositusten mukaiset ateriat. Kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa tarjotaan aamupala, lounas ja välipala. Osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa tai pelkästään esiopetuksessa olevalle tarjotaan lounas.

Toiminnassa tulee noudattaa elintarvikelain määräyksiä omavalvonnasta ja elintarvikehygieenisestä osaamisesta.

8.6 Omavalvonta

Varhaiskasvatuslain mukaan palvelujen tuottajalla on oltava omavalvontasuunnitelma. Tähän käytetään Valviran tekemää omavalvontasuunnitelmapohjaa. Valviran antamassa määräyksessä on määritelty keskeiset varhaiskasvatuksen asiakasturvallisuutta ja laatua koskevat vähimmäisvaatimukset.

Omavalvonnalla varmistetaan, että kaikki työntekijät toimivat yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan varhaiskasvatuksen asiakasturvallisuuden ja laadun varmistamiseksi ja parantamiseksi suunnitellut menettelytavat ja siinä käytettävät asiakirjat. Omavalvontasuunnitelma on julkinen ja se on pidettävä yksikössä asiakasperheiden ja muiden kiinnostuneiden nähtävillä. Omavalvonnan toteutumista on seurattava ja omavalvontasuunnitelman ajantasaisuus on tarkistettava säännöllisesti.

8.7 Turvallisuus

Palvelujen tuottajan toimitilojen ja pihan on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan lasten turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Palvelujen tuottaja laatii turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat. Palvelujen tuottaja huolehtii riittävästä yksikön henkilöstön turvallisuuskoulutuksista ja -harjoituksista. Pyydettyä palvelujen tuottajan on toimitettava asiakirjat edellä mainituista palvelun laatuun vaikuttavista seikoista.

9. Asiakkaan asema ja oikeudet

Palvelusetelin arvon määräytymisessä ja muuttamisessa noudatetaan samaa ohjeistusta kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa.

Huoltajien tulee toimittaa tulotiedot kunnalle palvelusetelin arvon laskemista varten viimeistään sen kalenterikuukauden aikana, jolloin asiakassuhde palvelujen tuottajaan alkaa.

Palveluseteli on lapsikohtainen ja voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä päiväkodissa, jonka kunta on hyväksynyt palvelusetelituottajaksi. Palveluseteli voidaan myöntää vain varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Lasten yksityisen hoidon tukea ja lasten kotihoidon tukea ei voi saada samanaikaisesti.

Asiakas täyttää palvelusetelihakemuksen sähköisesti.

Palvelusetelin tulee olla myönnettynä ennen paikan tarjoamista palvelusetelipäiväkodista.

Palveluseteliä tulee hakea viimeistään sen kalenterikuukauden aikana, jolloin asiakassuhde palvelujen tuottajaan alkaa.

9.1 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää Mustasaaren asukkaalle, joka olisi muutoinkin oikeutettu varhaiskasvatukseen kunnan varhaiskasvatuksessa. Palveluseteliä hakevan tulee olla kirjoilla Mustasaarella. Varhaiskasvatuksen palveluseteliin ei ole lakisääteistä subjektiivista oikeutta, ja se on siten harkinnanvarainen etuus.

Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä päiväkodissa, joka on hyväksytty palvelujen tuottajaksi. Palveluseteli voidaan myöntää vain varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Palveluseteli on lapsikohtainen, ja sitä haetaan perheen jokaiselle lapselle erikseen. Palveluseteliä ei voi hakea takautuvasti. Palveluseteliä ei myönnetä yksityiseen perhepäivähoitoon.

Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä, vaan kunta päättää sopivasta tavasta järjestää asiakkaan tarvitseman palvelun. Palvelusetelin myöntämisestä päättää viranomaisen. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä. Asiakkaan halutessa selvitetään mahdolliset muut vaihtoehdot lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi.

Kunnalla on oikeus rajata harkintansa mukaan asiakkaat, joille palveluseteliä ei myönnetä. Palvelusetelin käytön ulkopuolelle voi jäädä asiakas, jolle palvelun tarjoaminen palvelusetelillä olisi kohtuuttoman vaikea toteuttaa.

Kun asiakas saa palvelusetelin ja siirtyy yksityisen palvelujen tuottajan palvelun piiriin, poistuu hänen hakemuksensa kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

9.2 Asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus

Asiakkaan ja yksityisen palvelujen tuottajan välinen palvelusopimus laaditaan jokaiselle lapselle hoitosuhteen alkaessa. Palvelusopimusta päivitetään vuosittain toimintavuoden alussa ja aina tarvittaessa, mikäli jokin sovittava asia lapsen kohdalla muuttuu. Palvelujen tuottaja toimittaa Mustasaaren kunnalle yksityisen toimijan ja asiakkaan välisen palvelusopimuksen kopion.

Mikäli asiakas irtisanoo palvelusopimuksen palvelujen tuottajan kanssa, palvelujen tuottajan on ilmoitettava siitä välittömästi kunnan varhaiskasvatukseen, joka lopettaa asiakkaan sijoituksen varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmässä. Kunta maksaa palvelujen tuottajalle palveluseteliä siihen päivään saakka, joka on lapsen viimeinen läsnäolopäivä.

Jos palvelujen tuottaja irtisanoo palvelusopimuksen asiakkaan kanssa, palvelujen tuottajan on ilmoitettava siitä välittömästi kunnan varhaiskasvatukseen. Irtisanomiselle on ilmoitettava myös irtisanomisen perusteet.

9.3 Muistutus, kantelu, vahinkoilmoitus ja asiakasvalitus

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palvelujen tuottajalle. Ongelmatilanteet tulisi ensisijaisesti selvittää heidän asiaansa hoitaneiden henkilöiden tai tarvittaessa esihenkilöiden kanssa heti, kun ongelma ilmenee. Jos ongelmat eivät ratkea keskustelemalla, asianomaisen toimintayksikön henkilökunnan ja sosiaaliamiehen on autettava asiakasta ongelmien selvittämisessä ja tarvittaessa muistutuksen tekemisessä.

Varhaiskasvatustilanteissa asiakkaan oikeusturvakeinoja ovat toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu varhaiskasvatuksesta tai varhaiskasvatukseen liittyvästä kohtelustaan varhaiskasvatusta valvovalle viranomaiselle, joita ovat Mustasaaren kunta ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (LSSAVI). Kuluttajansuojalain mukaisessa reklamaatiotilanteessa asiakkaan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palvelujen tuottajalle ja halutessaan myös valvovalle viranomaiselle.

Palvelujen tuottajan tulee raportoida kunnalle mahdollisimman pian tai viimeistään kahden viikon kuluttua palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista reklamaatioista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista sekä ilmoittaa tehdyistä korjaavista toimenpiteistä.

Varhaiskasvatustilanteiden mukainen henkilöstön ilmoitusvelvollisuus koskee myös yksityisiä palvelujen tuottajia. Velvoite koskee varhaiskasvatustilanteiden 26.–30. §:ssä tarkoitettua henkilöstöä. Lain mukaisesti kyseisen työ- tai virkasuhteisen henkilön on ilmoitettava viipymättä varhaiskasvatukseen toimipaikan toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen varhaiskasvatukseen toteuttamisessa. Ilmoitus tulee tehdä kirjallisesti. Varhaiskasvatustoimipaikan vastaava henkilö antaa ilmoituksen tiedoksi kunnan varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen päällikölle ja kertoo, mihin toimenpiteisiin ilmoituksen johdosta on ryhdytty.

10. Palvelujen tuottajia velvoittavat käytänteet

10.1 Varhaiskasvatukseen aloitus, keskeytys ja lopettaminen

Palveluseteli tulee voimaan, kun asiakkaan laskutusperusteinen varhaiskasvatussuhde varhaiskasvatukseen alkaa, eli asiakkaan ensimmäisenä läsnäolopäivänä. Tutustumispäivän tai -jakson ajalta ei makseta palveluseteliä. Palvelujen tuottajalla on oikeus laskuttaa omavastuuosuus toimintapäiviltä sijoituksen alkamispäivästä alkaen. Lapsen aloittaessa tai lopettaessa varhaiskasvatukseen kesken kuukauden palvelusetelin arvo määräytyy toimintapäivien mukaan. Jakajana käytetään kyseisen kalenterikuukauden toimintapäiviä eli arkipäiviä.

Mikäli asiakas irtisanoo palvelusopimuksen palvelujen tuottajan kanssa, palvelujen tuottajan on ilmoitettava siitä välittömästi Mustasaaren kunnan varhaiskasvatukseen, joka lopettaa asiakkaan sijoituksen varhaiskasvatukseen asiakastietojärjestelmässä. Mustasaaren kunta maksaa palveluseteliä palvelujen tuottajalle irtisanomispäivään eli lapsen viimeiseen varhaiskasvatuspäivään asti.

Asiakkaan irtisanoessa palvelujen tuottajan kanssa tekemänsä sopimuksen on asiakkaan vastuulla ottaa huomioon yksityisen palvelujen tuottajan kanssa tehdyssä sopimuksessa oleva irtisanomisaika. Palveluseteli maksetaan irtisanomisajalta vain, jos lapsi on kyseisenä aikana varhaiskasvatuksessa. Mikäli lapsi ei käytä varhaiskasvatusta irtisanomisajalla, palveluseteliä ei makseta. Palvelujen

tuottajan tulee ilmoittaa todellinen viimeinen läsnäolopäivä sijoituksen päättymispäivämääräksi.

Palvelusetelin arvon maksaminen päättyy lapsen todelliseen viimeiseen läsnäolopäivään, esimerkiksi esiopetuksen päättymispäivään, jos lapsi ei tämän jälkeen ole läsnä varhaiskasvatuksessa. Palvelujen tuottajalla on oikeus periä omien irtisanomissääntöjensä mukaan vain asiakkaan omavastuuosuus. Irtisanomissäännöt ja -ajat tulee olla myös kunnan tiedossa. Perheen muuttaessa toiseen kuntaan palvelusetelin maksaminen päättyy osoitteen muuttumispäivämäärästä lukien välittömästi. Mikäli palvelujen tuottaja perii kunnalta palvelusetelin arvoa asiakkaan osoitteen muuttumispäivän jälkeen tai muutoin virheellisesti ei-mustasaarelaisesta asiakkaasta, se peritään takaisin.

Mikäli lapsen varhaiskasvatus keskeytyy vanhempainvapaan takia, asiakassuhde säilyy, vaikka lapsella ei ole oikeutta varhaiskasvatukseen kyseisenä aikana. Vanhempainvapaan vuoksi lapsi voi olla poissa varhaiskasvatuksesta yhtäjaksoisesti enintään 13 viikon ajan. Yli 5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää. Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta. Lapsella on oikeus palata vanhempainvapaan päätyttyä samaan varhaiskasvatuspaikkaan.

Kunta maksaa palvelujen tuottajalle enintään 13 viikon vanhempainvapaan ajalta päätöksen mukaista palvelusetelin arvoa. Tuottaja ei voi periä huoltajalta yli 5 päivää kestävästä tai toistuvasta 1–5 päivän poissaolosta palvelusetelin omavastuuosuutta. Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä vanhempainvapaapoissaolosta tuottaja voi periä omavastuuosuuden.

Oikeus palveluseteliin lakkaa, mikäli perhe ei käytä heille myönnettyä varhaiskasvatuspaikkaa 60 päivään (ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu ja elokuu). Palvelujen tuottajan on tällöin ilmoitettava asiakkaalle, että asiakkaan tulee hakea uudestaan palveluseteliä ja varhaiskasvatuspaikkaa.

Kunnallista varhaiskasvatusta koskeva tilapäinen paikan luovuttaminen 4–12 kuukauden ajaksi koskee myös yksityistä varhaiskasvatusta. Tällöin perheelle varmistetaan poissaolon jälkeen varhaiskasvatuspaikka samasta päiväkodista, mutta palveluseteliä ei makseta poissaoloajalta.

10.2 Loma-ajat ja varahoito

Palvelusetelin arvo maksetaan jokaiselta kuukaudelta, jonka lapsi on asiakassuhteessa palvelujen tuottajaan. Kunta suosittelee, että palvelujen tuottaja perii asiakkaiden omavastuuosuuden enintään 11 kuukaudelta vuodessa. Palvelujen tuottaja sitoutuu järjestämään loma-ajan varhaiskasvatuksen, esimerkiksi yhteistyössä muiden palvelujen tuottajien kanssa. Palveluseteliasiakkaalla ei ole oikeutta kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

10.3 Lasten läsnäolo- ja poissaoloseuranta

Palvelujen tuottaja pitää päiväkirjaa lasten läsnä- ja poissaoloista. Yksiköt tallentavat lasten ja henkilökunnan läsnä- ja poissaolotiedot asiakastietojärjestelmään viimeistään seuraavan kuun viidenteen (5) päivään mennessä, myös päiväkodin kiinnioloajalta (esimerkiksi kesäaikana). Merkinnät on yhteisesti sovittu kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Päiväkirjan tallentamisesta vastaa toimintayksikön vastuuhenkilö. Ilmoitetut tiedot ja palvelusetelin voimassaolo muodostavat laskutusperusteen, jonka perusteella palvelujen tuottaja voi laskuttaa palvelusetelin mukaisen arvon kunnalta.

Mikäli palvelujen tuottaja haluaa käyttää läsnä- ja poissaolojen kirjaamiseen kunnassa käytössä olevaa Päikky-mobiilisovellusta, se tehdään erillistä korvausta vastaan.

11. Tietojärjestelmät

Palvelujen tuottajan on pystyttävä käsittelemään palveluseteliin liittyviä sähköisiä asiakirjoja. Palvelujen tuottajalla tulee olla käytössään verkkoyhteys. Kunta vastaa osaltaan asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, siitä muodostuvasta asiakasrekisteristä ja asiakastietojärjestelmän kustannuksista.

12. Varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda)

Varhaiskasvatuslain 13. luvussa määrätään varhaiskasvatuksen tietovarannosta. Kunnan varhaiskasvatuksen tietojärjestelmästä (Päikky Admin) lasten ja perheiden tiedot siirtyvät varhaiskasvatuksen tietovarantoon Vardaan sekä esiopetuksen osalta Koski-tietovarantoon. Palvelujen tuottajan tulee tarkistaa, että nämä tiedot ovat siirtyneet oikein Varda- ja Koski-tietovarantoihin. Henkilökunnan tiedot palvelujen tuottaja kirjaa itse Vardaan.

Tietojen oikeellisuudesta on aina vastuussa toimintayksikön vastuuhenkilö/esihenkilö. Palvelujen tuottajalla on velvollisuus ilmoittaa kunnalle lasten sijoitus- ja läsnäolotiedot ajantasaisina ja oikeina asiakastietojärjestelmässä. Mikäli palvelujen tuottaja ei näin toimi, kunnalla on oikeus sanktioida palvelujen tuottajaa tekemättömästä työstä. Sanktio riippuu laiminlyönnin laajuudesta, toistuvuudesta ja laiminlyönnin vakavuudesta.

